

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció: Pi, 11. - BARCELONA

De moment cal posar el nostre ideari polític per damunt del nostre ideari social.

GABRIEL ALOMAR.

El mot bandejat

Sota el títol de «El mot reivindicat», el nostre benvolgut confrare «La Publicitat», ens dedica un dels seus magnífics editorials. Amb un tò de paternal indulgència ens ve a dir: «—Ja ho veiem! Vosaltres, infants socialistes o socialistes infants que us heu negat a dir-vos «nacionalistes», us heu equivocat de mig a mig. Aquí teniu una primera autoritat del socialisme, el Primer ministre britànic Ramsay Mac-Donald, que es declara fervorosament nacionalista. Vaja, deixeu-vos córrer aquesta repataneiral Veniu al bon camí!»

Ja hem callat altres vegades i no hem pas de callar sempre. Si «La Publicitat» no troba ventatges en la polèmica, nosaltres no en fem la culpa. En aquest moment no l'hem pas suscitada. Malgrat les seves amables admonicions, ho hem de repetir molt clar: NOSALTRES NO SOM NACIONALISTES. Vivim en la Europa continental i hem de pendre els mots amb el sentit que en ella tenen i no amb el que puguin tenir a Anglaterra. Reconeixia aquest fet evident la mateixa «Publicitat», quan afirmava, divendres darrer, que el nacionalisme de Mac-Donald no té res que veure amb «el nacionalisme hegemònic, gelós i frenètic, dels titulats nacionalistes francesos, italians i alemanys».

Ramsay Mac-Donald té autoritat per a parlar com parla i tots tenim el dret d'interpretar-lo a la nostra manera. Però l'autor d'aquell editorial està massa ben enterat per a que nosaltres creguem en la seva ingenuïtat oportunista. A Anglaterra, abans de Ramsay Mac-Donald, la gent de tots els camps ha parlat de la nació escocesa i de la nació galesa. Sobre això no hi han hagut mai confusions. I quan els que parlen i els que escolten estan en un pla d'intel·ligència comú, les paraules, més que afirmacions rotundes i trascendentals, són suggestions lleus i delicades. Tots els qui han escoltat al Primer ministre britànic i tots els que hem llegit referències dels seus darrers parlaments no hem pas rebut la impressió de que aquell gran home estigués fent declaracions doctrinals. Podriem dir que les seves paraules no passaven de insinuacions discretes en favor d'una tendència la qual es produeix en un ambient on no són possibles els excessos d'acció i de reacció.

El vell diari conservador «The Times» de Londres, comentant l'obstrucció que els extremistes de la Índia han posat en pràctica en el Parlament de Delhi, deia el dia 13 d'aquest mes: «Contra tot esclat de violència, el Raj britànic és avui per avui la suprema garantia. És la certesa de la protecció britànica contra tota adversa contingència ço que dona als diputats «swarajists» coratge i llibertat per a llurs excessos parlamentaris. Ells arriben a tots els extrems en llur condemna de la regència britànica. Si ho fan, si ho poden fer, és precisament degut a la pròpia regència.»

Aquesta veritat és universalment reconeguda. El govern britànic garanteix la llibertat i el dret fins en els casos en que se'n fa un ús inadequat i abusiu. Per molt menys que ço que ha passat a Irlanda i a la Índia, en altres països, sota altres règims, haurien sigut afusellats centenars de ciutadans. En aquella atmosfera de serenitat d'alta comprensió, d'infrangible respecte, quina significació poden tenir les paraules de Mac-Donald que s'ajusti als termes de la mateixa polèmica? En aquell lloc i en aquelles circumstàncies quin inconvenient podríem tenir en suscriure les paraules d'aquell home? Però no oblidem l'insigne escriptor de «La Publicitat» que els anglesos no volen assimilar-se els altres ni volen ésser assimilats. I surten amb la seva.

Som a Catalunya, i és fresca la decisió que va pendre la Junta de l'Ateneu Barcelonès i la trista apologia que va fer-ne el nostre contrincant. Després d'aquella actitud i aquelles paraules, tenim dret a arrapar-nos a la levita del Primer ministre britànic?

No ens ho feu repetir. Avui, aquí, no acceptem el mot. Estimem, sí, la Pàtria. Perquè l'estimem, la volem digna. Per això som socialistes. No participem ni poc ni molt d'aquella pobra creença de que «els obrers no tenen pàtria». Tampoc compartim aquella idea tan catalana de que «la pàtria és allà on menjem el pa». Fins i tot trobem quelcom insulsa aquella famosa frase d'en Pi i Margall: «Hi ha una Pàtria per tots els homes: la Terra». Però igual distància ens separa d'aquest concepte de desarrelament i desnaturalització, com del *Sinn fein* i del *Swraj*. I no cal dir que ens inspira repugnància la nonada República Rhenana o la impossible República del Palatinat.

No voldríem ofendre a ningú ni discutir la etiqueta dels altres. Però tots sabem que el nacionalisme, en la immensa majoria dels casos, és sinònim de *chauvinisme*, de frenesí, d'aberració. Ve a ésser com un desequilibri de l'organisme afectiu que fa perdre als homes tot sentit de ponderació. Es confondre ço que és bàsic i substancial amb la adjectivitat de una filiació que serveix per a deformar les idees i exagerar conceptes. No està gaire segur dels propis sentiments el que tot ho espera de la naturalesa externa de les coses i del caduc i fracassat mecanisme nacional. Els mateixos arguments servirien algun dia per

L'humor estranger

El pacient.—Quin dia serà que podré deixar les tortures d'aquest llit.

El doctor.—Vol callar, home! No sé pas de que es queixa. On estarà més segur que aquí?

(Copiat del *Simplicissimus*)

a defensar Duanes, cruentes purificacions, guerres fratriques i altres sacrilegis i follies.

Respecte la nostra naturalesa i els nostres fins humans no tenim res per discutir amb ningú. Les nostres amors van revestides de una particular dignitat que no reclama reconeixement ni gràcia. Tot està decidit: Som catalans, socialistes catalans.

I no ho oblideu: Ramsay Mac-Donald, és un dels nostres.

SPORTVLA

L'efusió silenciosa

La natural costum dels diaris és alimentar-se amb el desbordament del cor col·lectiu. Però també pot haver-hi ocasions en que's nodreixin sobre tot de lo que no pot dir-se. Aleshores la simple acció de pendre en mans un periòdic cobra un sentit espiritual, casi religiós. Entre les línies, forçosament anodines i manses, vosaltres cerqueu la palpació amiga qui recull, en l'ombra llunyana, el batec del vostre cor com la resposta nocturna d'un guaita.—Aquí soc, germà! Si, si... Mantinc el foc sota les cendres... La meua llàntia no s'és apagada... Oydà!

I diríeu que hi ha un confort celestial en la mateixa contenció que os mantén callats; perquè aleshores la comunicació entre els confreres, lliure de tot instrument material, vola de cor a cor, inaccessible a les potestats adverses.

I no és sols la nostra espiritualitat catalana la qui ens uneix; sinó que'l nostre pensament va an aquells homes de parla diversa, qui precisament per llur sacrifici personal, per llur heroisme de ciutadania, han reconstruït per una solidaritat de persecució lo qu'altres forces havien romput creient unir-ho més fermament.

I les nostres mans s'extenen vers l'imatge llunyana d'aquests homes, tremoloses i eloqüents.

Fósfor.

La instrucció tècnica

dels treballadors

La «Gaceta» de Madrid del dia 16 de l'actual ha publicat un decret relatiu a la reorganització de l'ensenyament tècnic que té una transcendència extraordinària pels treballadors, especialment pels de Barcelona, on alguns ateneus obrers i les Escoles Complementàries d'Oficis de l'Ajuntament i la Escola del Treball de la Mancomunitat, han portat l'educació professional a un nivell desconegut en totes les ciutats d'Espanya.

Pel que sembla, l'Estat que tantes mostres de competència ha donat en aquesta qüestió, es proposa venir a arranjar les nostres escoles. De moment s'ha creat una «Comisión Organizadora de la enseñanza técnica» encarregada d'elaborar un projecte d'unificació. De Catalunya hi hauran només aquests vocals: el director de la «Escuela de Ingenieros Industriales», el director de la «Escuela Industrial» de Tarrasa, i el delegat regi del patronat de la Escola Industrial de Barcelona.

El projecte que elaborin s'haurà d'ajustar, com a principals, a les bases següents:

a) *Concordància entre los centros de enseñanza, las zonas económicas nacionales y el carácter especial de cada una de ellas.*

b) *Tutela del Estado, ejercida mediante un servicio de inspección y limite de las condiciones exigibles a la iniciativa privada.*

c) *Acentuar en la reforma una tendencia práctica y un carácter marcadamente nacional, extendiendo todo lo posible las enseñanzas de carácter elemental de orientación y aprendizaje, etc.*

Es d'esperar que la organització obrera de Catalunya i les associacions d'estudiants obrers de la nostra ciutat sabran fer-se càrrec de la transcendència d'aquesta qüestió, de vida o mort per a l'educació professional obrera.

Aquest número ha passat per la censura militar.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

No prengui el lector per modèstia excessiva la confessió que li fem que nosaltres no tan sols no hem llegit la nova llei electoral italiana, sinó que ens ha costat tot un esforç entendre-la a través de les referències que hem pogut recollir en periòdics i revistes. Després d'aquesta declaració ja es comprèn que no tenim pas la pretensió de posar càtedra. Però les eleccions italianes es celebren el dia 6 d'abril i, abans d'aquesta data, volem servir una petita racció de matemàtiques feixistes als nostres pacients lectors. Així potser no els vindrà tant de nou el triomf de Mussolini ni els hi serà tanta sorpresa la solemne ratificació de confiança que el poble italià prepara al duce en aquella ja propera data.

Es veu que era una molèstia insuportable governar sense una majoria disciplinada. Les eternes *combinazioni* donaven als ministres una vida de constant inquietud. Això exigia un remei i la sola constitució d'un govern de força va aportar-lo. Tot el país està al costat de Mussolini i del feixisme, però per un cas de distracció (que tot és possible en aquest món), Mussolini va fer aprovar una llei que li assegurés la majoria, i no pas una majoria de la meitat més un, sinó una majoria de les dues terceres parts del Parlament. Així hom es convenç, abans que cap italià hagi emès el seu sufragi, que Mussolini compta amb la voluntat indeclinable del seu poble.

Segons la nova llei, l'elecció consisteix en dues operacions les quals, imitant alguns comentaristes de la reforma, anomenarem «vot nacional» i «vot regional». En ço que s'entén per «vot nacional», el país constitueix un sol col·legi electoral. L'elector no vota cap persona determinada, sinó la llista de candidats que presenta el seu partit. La nació està dividida en quinze regions o districtes electorals a cada un dels quals se li senyala un nombre de representants proporcional al volum de la seva població. Lombardia, per exemple, en té 47; Toscana, 38; la Marca, 16. Cada partit pot presentar una xifra de candidats menor o igual a les dues terceres parts de diputats a elegir, però no més. Les llistes són presentades a cada districte per mitjants intrincats i laboriosos, però cada partit ha de presentar llista almenys en dos districtes. Els resultats de ço que podríem dir-ne la proclamació de candidats es sumen i formen les llistes nacionals de partits, cada una de les quals pot contenir fins a 356 candidats.

L'elector vota la llista en bloc. Tant és així que la candidatura no porta el nom de cap candidat, sinó el segell o la marca prèviament registrada de cada partit. Els feixistes, per exemple, hi posen un feix d'estaques; els catòlics populars, una creu i la paraula *Libertas*, etc. No obstant, l'elector té el dret d'emetre «vots de preferència» o sigui posar tres noms a la seva candidatura quals noms, però, ha d'escollir d'entre els candidats proclamats en el seu propi districte. El partit que obtingui majoria de sufragis en la votació nacional, té assegurats els seus 356 candidats — les dues terceres parts del Congrés. S'exigeix, però, una condició: la d'haver obtingut el 25 per cent dels sufragis emesos.

Determinada la majoria, entra en consideració ço que hem anomenat «vot regional». Dues terceres parts de representants de cada districte se'ls emporta el partit triomfant i resta l'altra tercera part a la qual s'aplica el sistema de representació proporcional en la forma acostumada, ço és, sumant els vots dels altres partits i dividint-lo pels llocs vagants. A cada regió o districte es farà aquesta operació i el quocient que resulti s'aplicarà per a la distribució dels llocs de minoria. Per exemple, a Toscana, corresponen tretze llocs a les minories. Suposem que els liberals tenen 60.000 vots, 120.000 els socialistes i 80.000 els populars catòlics, en total 260.000. El quocient és de 20.000 i corresponen 3 diputats liberals, 6 socialistes i 4 catòlics populars.

Resta decidir quins són els elegits dels diferents candidats que figuren en cada llista de partit i per això serveixen els «vots de preferència». Els candidats de cada llista que hagin obtingut un nombre major de «vots de preferència» seran els escollits de cada llista en ordre de major a menor.

Tenim doncs, que el partit que obtingui un vot més que el altres en tota la nació, obté automàticament l'elecció de tots els seus candidats o sigui les dues terceres parts del Parlament. Es doncs el «vot nacional» el que elegix la majoria de la Cambra i el «vot regional» el que elegix les minories. Unicament en el cas de que el partit triomfant no arribés a sumar el 25 per cent dels sufragis emesos s'aplicaria la representació proporcional a tots els partits segons els vots obtinguts en cada districte.

Però aquesta contingència no entra en el quadre de les possibilitats de la lluita propera. Si no fossin suficients les paraules de Mussolini «ara foragitem als darrers refugiats en les trinxeres paraules parlamentaries», ho serien els procediments feixistes a tot arreu d'Itàlia, pels quals es fa impossible tota propaganda pacífica de les candidatures d'oposició. Per altra part el partit catòlic popular no té altre programa que unas afirmacions platòniques a favor de la Societat de les nacions i altres especíes que habiliten pregonitzà Mussolini. Els liberals barrejats i confosos amb els feixistes no arriben a ésser un adversari definit. Resten els socialistes dividits en varies fraccions: reformistes, maximalistes, comunistes, etc., etc. Nosaltres, més que per raons de simpatia, atenent-nos als fets i a llurs probables derivacions, creiem que la gran massa d'oposició es concentrarà en mans del partit socialista unificat el qual és, avui per avui, la única esperança de la Itàlia lliberal, eternament rediviva.

M. Serra i Moret.

AVUI DISSABTE, A LES DEU DE LA NIT

En Manuel Serra i Moret

Vice-President de la «UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA» donarà la seva anunciada Conferència sobre:

«EL SOCIALISME POLÍTIC CONTEMPORANI A EUROPA»

Al local del «ATENEO SOCIALISTA», Pen de la Creu, 14

